

Vårdreformen orsakar osäkerhet kring organisationernas understöd i olika kommuner – ”Organisationerna når de mest sårbara”

En färsk undersökning visar att nästan hälften av kommunerna inte ännu vet, eller är osäkra på, hur de fortsätter med organisationernas understöd när vårdreformen förverkligats. Social- och hälsovårdstjänsterna samt räddningsväsendets uppgifter överförs i vårdreformen från kommunerna till välfärdsområdena från början av år 2023.

Många finländska kommuner vet inte ännu hur de tänker fortsätta med organisationernas understöd efter att vårdreformen förverkligats. Denna information kom fram i SOSTE Finlands social och hälsa r.f.: s och det regionalt utformade projektet ”Järjestöjen sote-muutostukis” färsk undersökning.

Lite över en femtedel (22%) av kommunerna som besvarat enkäten berättade att de inte funderat på hur organisationernas understöd sköts mellan välfärdsområdena och kommunerna i framtiden. Sju procent av kommunerna kan inte berätta sin åsikt i frågan.

Projektchefen för ”Järjestöjen sote-muutostuki” **Anita Hahl-Weckström** säger att ovissheten kring de kommunala understöden inte är överraskande men att det ändå väcker oro ur organisationernas synvinkel.

”Både välfärdsområdena och kommunerna ska enligt lagstiftningen främja organisationernas verksamhetsförutsättningar. Det skulle vara bra om kommunerna och välfärdsområdena under vintern kom överens om understödets praxis genom att lyssna på organisationerna”, påminner Hahl-Weckström.

Dessutom berättade nästan var femte (19%) av kommunerna, som svarat på enkäten, att man bereder organisationernas understöd och stöd men att linjedragningar är ännu ojorda. 139 kommuner besvarade enkäten, vilket är cirka 45 procent av Finlands kommuner.

Understödens fortsättning är viktigt för organisationernas verksamhet

Genom organisationerna kan människor ha en hobby, påverka samhället och få hjälp i såväl vardagen som i kriser. Organisationerna hjälper också då när människan inte får, eller hittar, stöd som passar livssituationen från den offentliga sektorn.

”Organisationerna når de mest sårbara människorna, som bostadslösa eller rusmedelsberoende. Organisationerna behövs också i coronakrisens eftervård”, säger Anita Hahl-Weckström.

En stor mängd människor deltar i organisationernas verksamhet i Finland. Enbart vårdorganisationerna har 1,3 medlemmar och i deras verksamhet deltar en halv miljon frivilliga.

”Många organisationer fungerar med hjälp av frivilliga och också ett litet finansiellt understöd eller tillgång till kommunala utrymmen för medborgarverksamhet är viktigt för dessa. Därför är understödets fortsättning en märkbar sak”, påpekar **Janne Haikari**, forskare inom ”Järjestöjen sote-muutostuki”.

En stor del av kommunerna tänker inte skära ner organisationernas understöd nästa år

I vårdreformen överförs social- och hälsovårdstjänsterna samt räddningsväsendets uppgifter från kommunerna till välfärdsområden, med undantag för Helsingfors, från början av år 2023. Förändringen har

orsakat huvudbry för, bland andra, social- och hälsovårdsorganisationerna, av vilka många traditionellt sett har samarbetat med kommunernas social- och hälsovårdssektor.

Ur organisationernas, och de människor som dessa representerar, synvinkel är det positivt att en stor del av kommunerna (79%) inte tänker skära ner organisationernas understöd nästa år. Åtta procent av de kommuner som besvarat enkäten berättade att de till och med tänker öka organisationernas understöd och stöd år 2022.

”Utgående från resultaten förstår en stor del av kommunerna betydelsen av organisationernas verksamhet för kommuninvånarnas välfärd och hälsa. Resultatet skapar en tro på att man också i fortsättningen stöder organisationerna”, säger projektchef Anita Hahl-Weckström.

Så här gjordes enkäten:

- ”Järjestöjen sote-muutostuki” kartlade i oktober 2021 med en enkät kommunernas planer för framtiden kring understöd och stöd som tryggar organisationernas verksamhetsförutsättningar.
- I enkäten fanns två frågor: 1) Hurdana planer har ni kring organisationernas understöd och stöd för år 2022? 2) Hur borde organisationernas understöd och stöd fördelas mellan er kommun och välfärdsområdet i framtiden?
- 139 kommuner besvarade enkäten, vilket är cirka 45 procent av Finlands kommuner.
- Enkäten besvarades exempelvis av chefer för kommunernas sektorer, välfärds koordinatörer och organisationskontaktpersoner.

SOSTE Finlands social och hälsa r.f. och regionala partners har förenat sina krafter i [Järjestöjen sote-muutostuki](#). ”Järjestöjen sote-muutostuki” arbetar för att organisationerna ska trygga sin plats som stöttepelare för människors delaktighet, hälsa och välfärd samt trygghet i Finland efter vårdreformen.

Mera info ger:

Projektchef [Anita Hahl-Weckström](#), Järjestöjen sote-muutostuki

Forskare [Janne Haikari](#), Järjestöjen sote-muutostuki